KÖRKÉP

BALÁSTYA. Este 6 órától tartja összejövetelét a nyugdíjasklub a művelődési házban. A klub tagjai vasárnap is a művelődési házban találkoznak.

BORDÁNY. Nagy sikerrel zárult a hét végén megtartott I. bordányi főzőverseny, amelyet a Bordányi Ifjúsági Klub és a bordányi faluház szervezett. A tizennyolc, egyenként négyfős csapat bográcsos- és grillkategóriában mérte össze sütő- és főzőtudományát. A bográcsoskategória győztese a Botka István vezette csapat lett, őzpörkölttel. A grillezők versenyében a Kiss László és társai által készített mexikói csirkemellből készült különlegesség győzött. A győztesek mindkét kategóriában elnyerték a vándorkupát, amit egy évig büszkén őrizhetnek. A résztvevők az értékelésen megegyeztek a jövő évi főzőverseny időpontjáról, amelyre a környező települések főzőmestereit is várják.

RÖSZKE. A röszkei Kaláka Egyesület közös képzési programot szervezett a múlt héten a vajdasági Magyarkanizsán a helyi Művészetek Házában. A résztvevők – a házigazda CNSA Oktatási és Művelődési Intézmény vezetője, Sarnyai Károly; az oktatásért felelős Apró Gabriella; a Magyar Teleház Szövetség társelnöke, Fabulya Edit; a Dél-alföldi Teleházak Tagozatának alelnöke, Borbásné Márki Márta és a Mobilitás DARISZI irodavezetője, Vajda Árpád – az idén október és december között megtartandó civilszervezet-fejlesztő képzéssorozatot készítették elő. A tréningek témája: szervezetek fejlesztése, projektmenedzsment-ismeretek, határokon átnyúló kapcsolatok erősítése. Mindezek mellett a jelentkezők alapos ismereteket szerezhetnek a fenntartható fejlődés tárgykörében, megismerkedve annak élő, gyakorlati példáival Gömörszőlősön és Jászszentlászlón. A képzések megvalósítására a Röszkei Kaláka Egyesület nyert támogatást az NCA határon túli kapcsolatokat támogató pályázatán. A megbeszélés résztvevői külön kitértek az ifjúsági együttműködések fejlesztési lehetőségeire a Duna–Körös–Maros–Tisza eurorégióban.

SZEGED. A Nemzetiségek Házában este 6 órakor a filmklubban A bukás – Hitler utolsó napjai című német filmet vetítik eredeti, német nyelven, magyar felirattal. A filmet rendezte Oliver Hirschbiegel.

ZSOMBÓ. Az egészséghéten ma 9 órától 15 óráig tüdőszűrést tartanak a művelődési ház előtti szűrőbuszon. Ma reggel 8 és 9 óra között látás- és hallásszűrést végeznek a védőnők a védőnői szobában. 9 és 16 óra között csontritkulásszűrés a felnőttorvosi rendelőben. 9 órától a magas vérnyomásról, cukorbetegségről, ezek szövődményeiről, a mikroalbuminuriáról dr. Bálint Csilla tart előadást, (ugyan ebben az időben mikroalbuminuria-szűrést is tartanak, melyre reggeli első vizeletet hozzanak az érintettek) a felnőttorvosi rendelőben. Délután 2 és 6 óra között dr. Rattay Katalin tart ortopédiai szűrést a gyermekorvosi rendelőben. 4 órakor kezdődik a beszélgetés a prosztatarákról dr. Szalay István urológussal a felnőttorvosi rendelőben. Délután fél 5 és fél 7 között urológiai rákszűrést tart dr. Szalay István. Este negyed 7-től Than Judit tart előadást a művelődési házban Társadalmunk leggyakoribb egészségügyi problémái és a megoldások címmel.

Visszaállítják a tágas tereket – Decemberig még bontanak

Aluljáró a nagyállomáson?

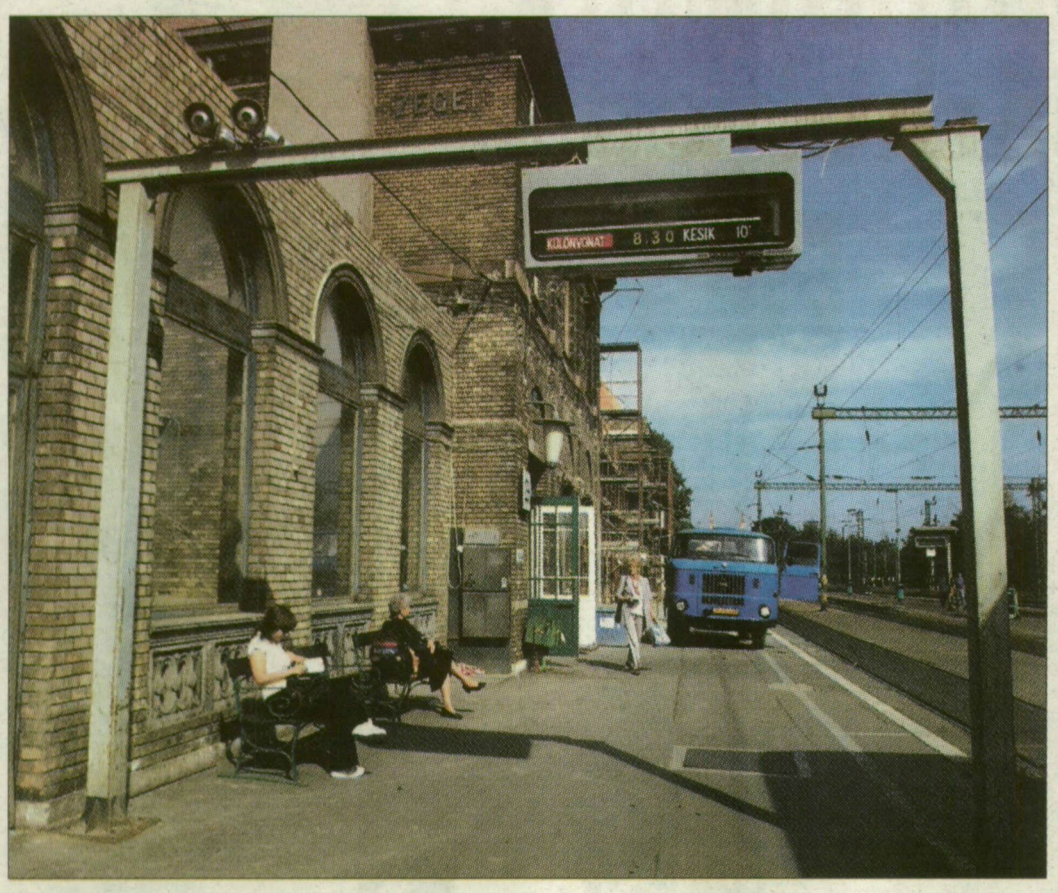

Lebontották a peron tetejét *Fotó: Gyenes Kálmán*

Tavasszal kezdték, és még legalább egy hónapig tart a szegedi nagyállomás épületének bontása. Egyelőre a belső közfalakat távolítják el. Elképzelhető, hogy az utazók aluljárón át közelíthetik majd meg a sineket.

A szegedi nagyállomás épületét 103 éves fennállása alatt több alkalommal átalakították. A tágas térből mindig „lecsippentettek" egy-egy darabot, hol restit, hol várótermet alakítottak ki. A tavasszal elkezdett teljes felújítás most még a bontás szakaszában tart: az épület belsejében visszaállítják az egykori tágas tereket úgy, hogy a többszöri átalakítás során felhúzott közfalakat eltávolítják. Ez a munka – és a külső burkolat tisztítása – több hetet vett igénybe. A peronon, az állomásépületnek a kijárattól balra eső részét elkerítették, itt munkagépek dolgoznak. Ez azonban nem zavarja a vonatforgalmat.

Az utasok számára az első látható változás, hogy a peronról eltűnt az esőbeálló. – Az elmúlt hetekben a peronon az esőbeállót elbontották, ezt is felújítjuk. Az első szinten kialakítunk egy fogadócsarnokot, ennek burkolása várhatóan december elején kezdődik – mondta a MÁV Rt. területi képviseletének vezetője, *Kaposvári Péter* igazgató, aki már távolabbra is tekint. – A tervekben egyelőre csak a lehetősége szerepel, de nagyon remélem, hogy meg tudjuk valósítani azt, hogy utasaink a fogadócsarnokból aluljárón keresztül közelítsék meg a vágányokat. A szegedi nagyállomáson hétvégenként 15 ezer ember fordul meg naponta, azt szeretnénk, hogy egy színvonalas pályaudvar szolgálja ki őket. Az állomáson szeretnénk helyet adni utasokat szolgáló üzleteknek, akár utazási irodák is nyithatnak a területen.

A nagyállomás felújítása után a város elkezdheti az Indóház tér rég tervezett, teljes rekonstrukcióját. A MÁV Rt. területi igazgatója szerint új városközpont alakulhat ki Szegeden a nagyállomás előtt. Ez akkor jöhet létre, ha megtörténik a Boszorkánysziget az ipari terület és a Tisza-pályaudvar rendezése, valamint ha megépül a harmadik szegedi Tisza-híd.

NY. É.

Szuromi Pál: Az én Nagy Könyvem

Az emberség grádicsai

Lapunk is elindította a Somogyi-könyvtár segítségével a maga Nagy Könyv-játékát: az izgalmas szellemi kalandtúrában ismert Csongrád megyei közéleti személyiségek, tudósok, művészek, üzletemberek, sportolók és újságírók vallanak legkedvesebb könyvükről. Szuromi Pál művészeti író Jorge Semprun A nagy utazás című regényéről beszél.

„A nagyság itt az utazás tétjére vonatkozik: a német koncentrációs táborok világára. Innen ugyanis korántsem bizonyos a visszatérés. A spanyol származású író mindenesetre csak 20 éves volt, amikor átélte e katartikus élményeket. Aztán 16 évig érlelte fájdalmas emlékeit, gondolatait, amíg méltónak találta a könyvszerű kirukkolást. Nincs lineárisan sodró története a regénynek. Inkább különös epizódok, elmélkedések és helyzetelemzések váltogatják egymást. Mégis bámulatos belső kohéziója van e proustos vonalvezetésnek. Mert Semprun elsősorban az emberi lények teherbíró képességére kíváncsi.

Szögesdrótos nyílás egy emberekkel telezsúfolt tehervagon oldalán? Ez is megváltó lehet az érdekelteknek. Levegőt, kilátást biztosít. Ám az író egyszerű barátja nem bír mit kezdeni társa hallgatag, elmerült nézelődésével. Hülyének, netán betegnek tekinti. Holott Semprunnek a szemlélődés valódi cselekvést jelent. 'Kinyitom a szemem, behunyom a szemem, szempillám verdesése az életem.' Igen, az élet dimenziójához kötődik a gyötrelmes éhség is. Csakhogy megengedheti-e magának az elismert tábornok, hogy egy adag levesért térden csússzon a kegyetlen kápók előtt? Nem és nem. Múltbeli erényeink ugyanis nem adhatnak felmentést a későbbi gyengeségeinkre. Ergó: a francia író lépten-nyomon a belső tartásra, a szabadságra apellál. Egyszerűen: az emberségre. Igaz, elég gyakran keménységet, konfliktusvállalást követel az egyénektől. Habár az érzelmesebb lágyság, tolerancia is hozzátartozik. A tábor felszabadulása után egy fiatal rabfiú két nácit vezet maga előtt. A gyerek magyarázkodik, mentegetőzik. Semprun viszont tudtára adja a németeknek: szerencsétek van, ha velem találkoztok, én kinyírtalak volna titeket. Magában mégis azt gondolja: lám, ez a nagyszerű fiú hófehér lélekkel tudta átvészelni e vérzivataros esztendőket.

Hogy miféle üzenetet hordoz ez a líraian tragikus, gondolatgazdag írásmű? Főként azt, hogy életünkben csak ritkán adódnak véglegesen lezárt, megmásíthatatlan helyzetek. Csak többnyire gyengék, lusták vagyunk cselekvési, önmegvalósítási lehetőségek vállalására. Ezért többnyire nem is a saját életünket éljük. Inkább a barátainkét, a munkahelyünkét vagy a feleségünkét."

Szemközt a Kumbor-perről

Szerda esténként fél 8-tól látható a Városi Televízió és a Délmagyarország közös műsora, a Szemközt. Ma *Krajkó Zoltánnal*, a hétfőn befejeződött Kumbor-per egyik védőjével lapunk főmunkatársa, *Oláh Zoltán*, és a televízió szerkesztő-riportere, *Márok Tamás* beszélget arról, hogy hiába tagadtak a vádlottak, maffia-bűncselekmények miatt elítélte őket a bíróság.

Se pontos adat, se pénz nincs a megelőzéshez

Drogzavarok

Több száz keménydrogfüggőt látnak el a szegedi drogambulancián évente, számuk folyamatosan nő. A hatásosabb megelőzéshez pontos helyzetkép, adatok és állami finanszírozás kellene. A pályázatok esetlegesek.

Évente mintegy 200-250 súlyos drogfüggő beteget kezel Szegeden a Dr. Farkasinszky Terézia Ifjúsági Drogcentrum – számuk mintegy tíz százalékkal növekszik évente.

A nyers számok azonban nem adnak valós képet a városi állapotokról. A drogbetegek ugyanis, ha valahol nem kapnak megfelelő ellátást, elvándorolnak egy másik helyre – így a szegedi intézmény hatóköre, akárcsak a többi regionálisé, valójában országos is.

Hazánkban emiatt mindeddig adatgyűjtési káoszról beszélhettünk: a különféle, drogosokat kezelő intézetek akár hatszor is regisztrálták ugyanazt beteget, a drogambulanciáknak nem volt érdekük az adategyeztetés. Mint *Zelenai Károly*, a szegedi drogcentrum vezetője elmondta, jövőre végre egységesül a rendszer, ami majd kiszűri a párhuzamos adatfelvételeket, pontosabb képet nyújtva a probléma valódi méretéről. Ehhez mérten kellene átalakítani a jelenlegi ellátórendszer nagyságát, jellegét és céljait.

A könnyű- és keménydroghasználat elleni harc legfontosabb eszköze a prevenció, a felvilágosítás, amit minden politikai erő szorgalmaz – Zelenai szerint azonban gyakran csak szavakban. – A döntéshozóknak végre föl kellene ismerniük: ha egy forintot adnak prevencióra, azzal két forint későbbi kiadást megspórolnak. Hozzáteszi: az intézet érdeke – a jelenlegi finanszírozási modellben – azt kívánná meg, hogy minél több súlyosan drogfüggő betegük legyen; csakhogy az a hivatásuk, hogy megelőzzék a probléma kiterjedését. Erre azonban külön egészségbiztosítási keret nincs: a gyógyításból befolyó összegből próbálják fedezni a prevenciót.

A rendkívül fontos feladat ellátásához nyújtott szűkös keretű minisztériumi pályázatokat is esetlegesen, kampányszerűen írják ki, rövid, féléves periódusokra. Mire elkezdene eredményeket produkálni, már véget is ér. – Fél év alatt nem lehet csodát tenni! Nyugat-Európában 3-5 évig tart egy ilyen program, lehet rá építeni, tervezni. Nálunk nem – fejtette ki aggályait a szakember.

TOMBÁCZ RÓBERT

Kétéves a Tappancstanya

Nyolcszáz eb új családban

Két év alatt majdnem nyolcszáz kóbor kutyának talált gazdát a Tappancs Alapítvány, mely megnyitása óta folyamatosan telt házzal működteti az első szegedi kisállatmenhelyt. Várólistájuk egyre hosszabb, hiszen rengeteg a kicsapott eb, az örökbefogadás viszont csak keveseknek jut eszébe.

Két év telt el azóta, hogy a szegedi Tappancs Állatvédő Alapítvány lapunk támogatásával felavatta a dorozsmai tanyát, ahol a város első – és azóta is egyetlen – állatmenhelyét hozták létre. Az akkor még csak 31 kutya befogadására alkalmas telepen ma már közel kétszáz megunt kedvencről gondoskodnak, próbálnak új gazdát találni számukra. A tanya látványosan bővült, szépült az eltelt idő alatt. Egyvalami nem változott: továbbra is rengeteg állatot dobnak ki az utcára.

– Néha úgy érezzük, szélmalomharcot folytatunk – mondta *Farkas Gabriella*, a Tappancs Alapítvány vezetője. – Egyre több a kóbor állat az utcákon.

A menhelyre átlagosan havi 50 kutyát tudnak befogadni és átlagosan ennyit visznek el új gazdáik. Az elmúlt két évben 1076 állat fordult meg a tanyán, ebből 795 új családhoz került. A tappancsosok különösen büszkék arra, hogy az elhullás a szegedi menhelyen nagyon ritka, hiszen nagy gondot fordítanak az állatok gyógykezelésére. Ez azonban rengeteg pénzt emészt fel.

– Tavaly az egy százalékokból 12 millió forint gyűlt össze, ami első hallásra szép összeg. Csakhogy a telep működtetése havi másfél millióba kerül, kénytelenek vagyunk minden fillér helyét jól megnézni – mondta Farkas Gabriella. Hozzátette: támogatóik nélkül – akik a kezdetek óta kitartanak az alapítvány mellett – nem lennének képesek finanszírozni a menhelyt.

Mégsem a pénzre lenne most legnagyobb szüksége a Tappancsnak, hanem az örökbefogadókra. A menhely ugyanis tele van, új kutyát csak akkor tudnak az utcáról befogni, ha egy hely megüresedik. Ezért kérnek mindenkit, hogy aki most tervez új háziállatot vásárolni, nézzen szét a Tappancstanyán. Kétszáz közül biztosan mindenki megtalálja a pont neki való kutyust.

TIMÁR KRISZTA

Négylábú barátaink nem tudnak gondoskodni magukról. Nekünk kell felelősséget vállalnunk értük *Fotó: Gyenes Kálmán*